

[J. O. Krag.]

der har en fuldstændig tilfældig størrelse. Det kasseoverskud, der bliver resultatet, når regeringen nu om lidt misbruger sit flertal til at gennemføre et nej over for socialdemokratiets og socialistisk folkepartis forslag, er fuldstændig tilfældigt. Regeringens økonomer har aldrig foretaget en gennemarbejdning af den økonomiske situation, der er endt i, at man skulle have netop det kasseoverskud, der nu er fremkommet. Der er aldrig fremført en saglig argumentation for, at lige netop dette kasseoverskud er det rigtige. Vi erindrer jo også fra udvalgsforhandlingerne, at nationalbankdirektør Hoffmeyer, der ligesom regeringen og socialdemokratiet er tilhænger af en stram finanspolitik, sagde: men selvfølgelig kan ingen økonom og selvfølgelig kan ingen økonomisk ekspert sige med sikkerhed, om et kasseoverskud skal være $\frac{1}{2}$ milliard kr. større eller mindre; med så stor nøjagtighed kan tingene ikke beregnes.

Jeg har i dag i et mig nærtstående og ofte venligtsindet blad, Berlingske Tidende, skrevet en kronik om disse ting. Nu skal jeg nok lade være med at læse den op, men jeg vil gerne have lov at referere nogle af dens synspunkter, fordi jeg synes, det er væsentligt, at de indgår i debatten.

Økonomiministeren spurgte, om vi helt havde opgivet vor bekymring over betalingsbalanceunderskuddet. Nej, det har vi da ikke. Der er virkelig grund til bekymring, for for denne regering er den økonomiske politik jo mislykkedes i en ganske usædvanlig grad. Det er helt utroligt, at denne regering, der førte en valgkamp på, at nu skulle økonomien rettes op, nu skulle der være balance i udenrigshandelen, jeg tror endog, man lovede balance i betalingsbalancen, står med et rekordunderskud på betalingsbalancen og vel med den højeste rente i rigets historie. Hestekuren fik vi, men resultaterne udeblev. Nej, vi er fortsat bekymrede, og det er vi ikke ene om, men det, man skal huske, er, at en stram finanspolitik, som vi også er tilhængere af, og som vi også som regering ville have insistet på, ikke er det eneste middel i den økonomiske politik. Mange andre midler er i brug, mange andre midler virker i det økonomiske liv, virker på de erhvervsdrivendes dispositioner hver eneste dag, og vi tror, at

det meget store kasseoverskud, som man nu ved en tilfældighed — det er ikke noget planlagt — er nået op på, vil være en overdrivelse af den side af den økonomiske politik.

Man sagde i sommer, at kasseoverskuddet skulle være på 1 milliard kr. Det var vi ikke enige i, som hr. Henry Christensen har gjort opmærksom på. Nu erkender man, at det ikke bliver 1 milliard kr., men 1,5 milliard kr., og de oplysninger, vi fik i 21 mands udvalget, måtte føre nogle af os, i hvert fald os, der repræsenterer socialdemokratiet, til den opfattelse, at kasseoverskuddet snarere bliver mellem 1,5 milliard kr. og 2 milliarder kr.

Er det så rigtigt at foretage så stor en ekstra stramning? Nu ved jeg godt, finansministeren vil hævde, at den voldsomme vækst i kasseoverskuddet på 50-100 pct. ikke er nogen ekstra stramning. Men det er et forkert ræsonnement, for det er en ekstra stramning. Produktion, omsætning, prisniveau er jo ikke steget med 50-100 pct. siden maj. Men er der da andre økonomiske faktorer, der har været virksomme siden maj i fjor, og som har ført til økonomisk stramning? Ja, det er der. I maj måned fik vi den største diskontoforhøjelse i umindelige tider, vi kom op på Europas højeste diskonto, vi kom op på 9 pct. Men da man planlagde kasseoverskuddet på 1 milliard kr., hvad var det da statsministeren og økonomiministeren fortalte os? De fortalte os, at denne høje rente ville blive et kortvarigt fænomen, det skulle ikke vare længe, og dernæst fortalte man os, at det kun var den korte rente, diskontoen og hvad dermed sammenhører, der var steget. Den lange rente ville ikke blive påvirket; med andre ord obligationskurserne skulle fastholdes.

Disse forudsigelser fra statsministerens og økonomiministerens side — jeg erindrer ikke, om finansministeren har sagt noget lignende — er jo slået helt fejl. I stedet for en kortvarig renteforhøjelse ved vi nu alle sammen, at det bliver en langvarig historie, og i stedet for at kun diskontoen, og hvad dertil hører, blev sat i vejret, ved vi, at obligationskurserne har taget en rutschetur nedad som ingen sinde før i dansk realkredits historie. Selv i 1930'erne med landbrugs-krise, arbejdsløshedskrise og eksportkrise havde man ikke så lave obligationskurser